PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR-03.0003.673.2026 Kraków, 12 listopada 2026 r.

Pan
Tomasz Leśniak
Radny Miasta Krakowa

Odpowiadając na Pana interpelację w sprawie skutków zamrożenia opłat za wjazd do Strefy Czystego Transportu w Krakowie, przekazaną przez Pana Jakuba Koska, Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa 4 listopada 2026 r., uprzejmie informuję.

Zarząd Dróg Miasta Krakowa nie sporządzał ilościowych szacunków wpływu utrzymania stawek z 2026 r. na liczbę pojazdów wjeżdżających do Strefy ani na emisję pyłu PM10, PM2,5, NO_2 i CO w latach 2027–2028. Strefa funkcjonuje od 1 stycznia 2026 r. i ZDMK nie dysponuje jeszcze danymi, które pozwalałyby rzetelnie ocenić reakcję kierowców na wysokość opłat. Każdy wynik liczbowy opierałby się na arbitralnych założeniach.

Można natomiast wskazać kierunek i skalę możliwych skutków:

1. Projekt dotyczy wyłącznie wysokości opłat. Abonament miesięczny wyniesie 100 zł zamiast 250 zł w 2027 r. i 500 zł w 2028 r. Z kolei opłata za wjazd do końca doby będzie wynosić 5 zł po wcześniejszym opłaceniu dwóch godzin. Stawka godzinowa 2,50 zł pozostaje bez zmian. Projekt nie przewiduje zmian w zakresie wymagań emisyjnych, zwolnień, ani terminu 31 grudnia 2028 r., po którym wjazd za opłatą nie będzie możliwy.
2. Zarząd Dróg Miasta Krakowa dysponuje danymi o funkcjonowaniu Strefy za 10 miesięcy 2026 r. Łączna wartość wniesionych opłat wyniosła 25 745 162,50 zł, w tym 13 693 635 zł z abonamentów miesięcznych (ok. 53%) i 12 051 527,50 zł z opłat godzinowych i dziennych (ok. 47%). W 2026 r. kierowcy wybierają przede wszystkim abonament (jedna opłata na 30 dni) oraz opłatę dzienną (jedna opłata i możliwość poruszania się po Strefie do końca dnia).
3. Przy abonamencie 250 zł (2027 r.) i 500 zł (2028 r.) oraz opłacie dziennej podniesionej do 15 zł, a w 2028 r. zlikwidowanej, na znaczeniu zyskałaby opłata godzinowa 2,50 zł. Opłata dotyczy poruszania się po Strefie, a nie postoju pojazdu. Przy dwóch przejazdach w ciągu dnia, np. do pracy, sklepu lub urzędu i z powrotem, łączny koszt wyniósłby więc 5 zł, czyli tyle, ile obecna opłata dzienna. W skali miesiąca (22 dni robocze) dałoby to 110 zł wobec abonamentu 250 zł w 2027 r. i 500 zł w 2028 r., a więc

oszczędność odpowiednio 140 zł i 390 zł miesięcznie. Abonament pozostałby korzystniejszy głównie dla osób, które poruszają się po mieście pojazdem przez większą część dnia, np. w ramach wykonywanej pracy. Podwyżka stawek nie musiałaby zatem przełożyć się na spadek liczby wjazdów; część kierowców zmieniłaby jedynie formę opłaty.

4. Termin docelowy pozostaje bez zmian, więc utrzymanie stawek może co najwyżej opóźnić u części kierowców decyzję o wymianie pojazdu na mniej emisyjny. Jest to jednak decyzja indywidualna i konsumencka, zależna od sytuacji materialnej, wieku pojazdu i planów życiowych, a przez to trudna do przewidzenia. Dlatego wiarygodność jakichkolwiek szacunków w tym zakresie byłaby niewielka. Zmiana nie wpływa przy tym na stan docelowy Strefy.

Odnosząc się do pytania o emisje należy podkreślić, że choć ogólnym celem Strefy jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń z transportu, to podstawowym miernikiem jej skuteczności jest stężenie dwutlenku azotu. Wynika to wprost z art. 39 ust. 3a ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. *o elektromobilności i paliwach alternatywnych*, który uzależnia obowiązek ustanowienia strefy czystego transportu w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców od przekroczenia dopuszczalnego średniorocznego stężenia NO_2. W Krakowie przekroczenie to wykazano w ocenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ) za 2024 r. na stacji przy al. Krasińskiego. Dla NO_2 kluczowe znaczenie ma wyeliminowanie z ruchu najstarszych pojazdów z silnikiem Diesla, co nastąpi od 2029 r.

Pełny efekt ekologiczny Strefy wystąpi od 1 stycznia 2029 r. Obejmie go roczna ocena jakości powietrza za 2029 r., którą sporządza do 30 kwietnia 2030 r. W okresie przejściowym zarządca Strefy będzie monitorować liczbę wjazdów pojazdów niespełniających wymagań przede wszystkim na podstawie wnoszonych opłat.

z up. PREZYDENTA MIASTA

Jan Hoffman
Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa

Otrzymują:
1. Adresat
2. Zarząd Dróg Miasta Krakowa
3. Zarząd Transportu Publicznego w Krakowie
4. Wydział Środowiska, Klimatu i Powietrza
5. Wydział Budżetu Miasta
6. Biuletyn Informacji Publicznej
7. aa